

ሀዝባዊ መኸተ አገጻር ዘይፍትሓውን ዘይሕጋውን እገዳ፡

አብ ከለን

ናይ ሎሚ መአከቢና ነቲ፡ ካብ ጥሪ 2010 ጀሚሩ አብ መላእ ሃገርን ወጻእን ፡፡ 2010 ዓመት መኸተን ምድገፋዕ ሃገራዊ ሓይልን“ ብዝብል ኣርእስቲ ዝተጀመረ ሰሚናራት፡ ቦቲ መዘና ዘይርከቦ መገእሰያትን ግብይትን ትምህርቶምን ሰርሑምን ገዲፎም ዝተኻፈልዎ ዕውት ሰላማዊ ሰልፊ ጀነቭ ዝቐጸልናዮ፡ ብድሕሪኡ ድግ ብዘመተ ደብዳቤታት ገፈረሲደገት ባራክ ኦባማ ዝመላእናዮ ሀዝባዊ መኸተ፡ ብኸመይ ገቐጸሎ፡ ብኸመይ ፈታውን ጸላእን ክርስቦ ዘይክእል መልክዕ ነትሕዞ አብ ዝብል ገምዘታይን ገምውሳንን እዩ።

አብቲ ዝተባህለ ሰሚናራት ሀዝብና አብ ውሽጥን ወጻእን ብጽኑዕ መገፈስ ድልውነቱ ገመኸተ ገሊጹ እዩ። ትጽቢት ጸላእትና፡ ሀዝብና ባዚ ዝኣወጀዎ እገዳ ክርዕድን ክምብርክኸንኳ እንተነበረ፡ በገጻሩ ዘይተጸበይዎ ሓያልን ሰሙርን መኸተዩ ገቢዎምም። ብዝሓን ተራን መገእሰያት አብቲ ሰላማዊ ሰልፊ፡ ክምህ ዘይበለ ሓይሊ ሞርሳይ ይድገፍዎ ምህላው ዝእምት ብምኻኑ ገጸላእቲ ራዕዲ ኣእትዮሎም ኣሎ።

- እዚ ሀዝባዊ መኸተዚ መቐጸልታ ናይዞም ዝሰዕቡ አብ ዝሓለፈ መድረኽ ዝሓለፍናዮም መኸተታትዩ።
 - ብኣመሪካ ዝተደገፈ ወራር ወያነ መኪትና
 - ድሕሪቲ ወራር ገዝሰግቦ ተጸብሶን ውዲትን ኣፍሺልና
 - ምስ ኩሉዚ ተጸብሶታትዚ አብ ኩሉ ዓውድታት ሓያል ገሰጋሰ ኣመዘገብና
 - ናብ ሓድሽ መድረኽ ገምእታው ጸዕርታት አብ ዘካየድናሉ እዋን አብ መወዳእታ 2009 ፍሽለታ ክትቅበል ዘይክኣለት ኣመሪካን መገበሪያታታን (ወያነን ካልቶትን) ግሰጋሰና ገምዕታትን ገድሕሪት ገምምላሰን ከም መቐጸልታ ናይቲ ዝጸገሐ ተጸብሶታት እገዳ ኣዊጀምልና።

- መኸተ ገኽዕወት ዕላማ ጸላእትና ብግቡእ ምግገዛብ ዮድሊ። ጸላእትና፡ ብመገዲ እዚ እገዳዚ ከረጋገጽዎ ዝደልዩ ዕላማ ብሓጺሩ፡
 - አብ ልዕሊ ኤርትራ ዞግውን ዓለማውን ተነጽሎን ከበባን ብምሕያል
 - ዜናውን ሰነኣኦምርኣውን ኩናት ብምጽጻቕ
 - ቁጠባዊ ሽርክነትን ወፍርን ብምገፋግገ ቁጠባ ብምድኻምን ናብራ ሀዘቢ ከምዘገቐልቁል ብምግባርን
 - ገጸላእቲ ኤርትራ ብምትብባዕን ብቐጥታን ብመገዲ ሃሱሳትን ሽርሕታትን ተጸብሶን ብምዕባይን
 - ክመጽእ ዝጸገሐ ኣወገታዊ ማሕበረ-ቁጠባዊ ምዕባላታት ብምኹላፍ
 - ሀዘቢ ኤርትራ ከም ዝርዕድን ተሳትፎኡን ኣበርክቶኡን ከም ዘገቐልቁልን ጌርካ ሃገሩ ገዲፋ ገክኸይድ ብምድፍፋእን → ገህዝብን መገግሰትን ኤርትራ ብምድኻም ገምገብራካኾም እዩ።

- እቲ ናይ ምምብርካኽና ዕላማ ግን፡ አብ ዝሓለፈ ኣርባዕተ ኣዋርሕ ብጭቡጥ ከም ዝተረጋገጸ ፈሺሎዩ።

አብ ውሽጥን ወጻእን ዝነብር ኤርትራዊ ብሓደ ድምጺ ነዚ ዘይፍትሓውን ዘይሕጋውን እገዳ ኮነገም። አብ ውሽጢ ዝነብር ሀዘቢ መኸትኡ ብጽኑዕ ሕልገኡ ሃገራዊ ዓቕሙ ገምድገፋዕ ብሰራሕ ከም ዝገልጸ ከረጋገጽ ከሎ፡ አብ ወጻኢ ዝነብር ድግ አብ ጎድኒ ሀዘቦምን መገግሰቶምን ከም ዘለው፡ ገመኸተ ድልዋት ምኻናም፡ ብናይ መኸተ ሰሚናራትን ካልእ ዝተፈላለዩ ገጥፈታትን ኣረጋገጸም እዮም። አብ ኤውሮጳ ኣውስትራልያ ኣመሪካ ብዕለት 22 ለካቲት 2010 ሰፊሕ ሰላማዊ ሰልፍታት ተኻይዱ። 140 ሽሕ ናይ ተቐውሞ ፈርማታት ተኣኪቡ ናብ መገግሰታትን ኣህጉራውያን ውድባትን

ተሰደዱ። አብ አመሪካ አብ ወርሒ ሚያዝያ ብዓሰርተታት አሸላት ኤርትራውያን ናብ አብያተ ጽሕፈት መገግባቲ አመሪካ ፋክሪን ቴሌፎንን ኢመይልን ብምልላኽ ዓቕቡ አጸቢበሙሉ ውዲሎም። አብ ኤውሮጳውያን ዓሰርተታት አሸላት ናይ አምቢ ገእገዳ ደብዳቤታት ገጥሞ ደገገኑ።

➤ ነዚ ምገቅሰቻሳትዚ ገምጋሚታቶ ብፍላይ ወያኔን ሃሱሳትን ምፍርራሕን ጸቕጥን ፈቲኖም ኣይሰርሓሎምን። ጸላእትና በዚ ዘይተጸበይዎ ሓያል መልሱ-ግብሪ ኤርትራውያን እቲ ብእገዳ ከረጋግጽዎ ዘደለዩ ፖለቲካዊ ዕላማታት ከም ዘፈሸለ ክግምግሙ ተገዲዶም እዮሉ። ኮይኑ ግን እቲ እግዳ ከይተሳሕበን ከይተሰረዘን መኸተና ክምህ ክብል የብሉን። ኩሉ ብዓላትና፣ መጻፈቲ ሰውእትን፣ ፈሰቲቫልን ብክብ ዝበለ ድምቀት ብምብዓል ናብ ጸላእትና ገጽር ናይ መኸተ መልእኽትና ከነመሓላልፍ ኣሎና። ነቲ አብ ሃገርና ዝተግበር ዘሎ መደባት ልምዓት ቀንዲ መግለጺ መኸተን ሞሕሰ ሃገራዊ ድሕነትን ሰለ ዝኾነ ኣፍራይነቱ ክብ ገምባል ዝክእለና ሓገዝ ክገነብር ኣሎና።

➤ እዚ ገጥፊታትዚ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ገቕሓትን ድልውነትን አብ ርእሲ ምምሰካፋ፣ ካብሉ ገላዕሊ ክገግብር ከምእንክእል ኣርእዩና ኣሎ። ሰለዚ ሃገራዊ ዓቕሚታትና እገዳ ገምምካትን ኪኔኡ ድግ ሃገራዊ ድሕነትና ገምውሓሰ ሃገርና ገምህናጽን ብዘልዓለ ደረጃ ከነኽትቶን ክገውድቦን ይግባእ።

➤ ዲፕሎማሲያዊ መኸተ፡ አብዚ ዝሓለፈ ኣዋርሕ ነቲ ብድፍኢት አመሪካ ዝተበየነ እገዳ ዝኸሸሕን ኣረኣእያና አብ ዞባዊ ጉዳያት ዘነጸርን መልእኽትታት ፕረሲደንት ናብ ኣስታት 40 ሃገራትን ውድባትን ተላኪኹ አብ ኣስታት 20 ዝኾና ሃገራት ዓለም ድግ ዑደት ተጌሩ ጸቡቕ ውጽኢት ድግ የርኢ ኣሎ። ብዛዕባ ጉዳያት ቀርኒ ኣፍሪቃ ዝሓሸ መረዳእታ ይምዕብል እውን ሰለዘሎ እቲ አመሪካ አብ ባይቶ ጸጥታ አብ ልዕሊ ሓላፊ ፖለቲካዊ ጉዳያት ህግደፍን ከተሕልፎ ዝፈተነት ናይ መገሻ እገዳ፡ ካብ 3 ቀዎምቲ ኣባላት ባይቶ ጸጥታ ዓለም ማለት፡ ቻይና፣ ፈረንሳን ሩስያን ካብ ዘይቀዎምቲ ኣባላት ባይቶ ጸጥታ ድግ ጃፓን ብራዚል ኣውስትራይ ተቃውሞ ገጠምዎ ካብ እገዳ ናጻ ኮይኑ ኣሎ። እዚ ገአመሪካን ወያኔን ሃሱሳትን ወይጦታትን ዓቢ ጽፍዒት ገመኸተና ድግ ዓቢ ዓወት እዩ።

➤ ነቲ ምስ ጃቡቲ ኮነ ኢልካ ዝተሓልመ ግጭት ገምዕራፍ ብጎረባብቲ ሃገራት ተበግሶ ተወሲዱ ኣሎ። ኤርትራ ነዚ ዘዩድልን መሰረት ዘይብሉን ግጭት ገምፍታሕ ከም ወትሩ ድልውቲ ምኃና ኣረጋጊጸ ኣላ።

➤ አብ ሕብረት ኣፍሪቃ ናይ ውክልና መሰልና ተቃሊሰናሉ አብዚ ቀረባ ጊዜ መሰልና ክኸበር ምኃኑ መግለጺ ተዋሂብዎ ኣሎ። ናብቲ ውድብ ዝለኣኽ ኣምባሳደር ተመዘዙ ኣሎ።

➤ አብ መፋርቕ ናይ ወርሒ ሚያዝያ ብኣምባሰደር መክሲኮ አብ ሕ.ሃ.ዓ. ዝምራሕ፡ ወክልቲ አመሪካ፡ ቱርኪ፡ ወክልቲ ዋና ጸሓፊ ሕ.ሃ.ዓ.፡ ወክልቲ ናይ ባይቶ ጸጥታ ኮሚቴ እገዳ ዝርከብዎ ጉጅለ አብ የመን፡ ኤርትራን ኬንያን ሓበሬታ ገምእካብ ዑደት ጌራ ከመዝነበረት ዝዘከር እዩ። ኤርትራ፡ ነታ ጉጅለ ብዛዕባቲ ዘይፍትሓዊ እገዳን መገቀሊኡን፡ ብዛዕባቲ ወያኔ ገኣህጉራዊ ሕጊ ጥሒሳ መሬትና ጎቢጣ ገኸትነብር ዝተገብረ ስቕታ ባይቶ ጸጥታ፡ ብዛዕባ ቅኑዕ ኣፈታትሓ ቅልውላው ሶማልን ብሓፈኻሻኡ ድግ ቀርኒ ኣፍሪቃን ሰፊሕ ዝርዝራዊ መብርሂ ኣቕሪባ ኣላ። ኣወገታዊ ውጽኢት ገኸህልዎ ትጽቢት ኣሎ።

➤ ብሓጺሩ መኸተና ምስቲ ዝግበር ዘሎ ዲፕሎማሲያዊ ሰረሓት ዓቢ ውጽኢት የርኢ ኣሎ። እቲ እገዳ ከምዘርኹመሽ ብዙሕ ኣገፈታት ይህብ ኣሎ። ድር እውን፡ ወያኔን ዓገገልቲን ወይጦታትን ዓበድበድ ክብሉን ብስገባደ መኣዝናም ከጥፍኡን ጀሚሮም ኣለው። እቲ ቅድሚ ሓጺር ጊዜ፡ ወያኔ ዘቕረቦ ዝርዝር ናይ ክእገዳ ዘለዎም ሰበሰልጣን ኤርትራ፡ ካብ ሕጻን ቆልዓውን ዘይትጸበዮ ኮይኑ ምልክት ናይቲ ኣትዩዎ ዘሎ ዓበድበድ እዩ። ገዓና ድግ ምልክት ዓወትናዩ። ኮይኑ ግን ወያኔን ሃገደሰቲ ናይቲ እገዳን፡ ሰርሖም ሰለዘይገድፉ እቲ እገዳ ኣሰር ከይገደፈ ስጋብ ዝጠፍእ መኸተና ቀጻሊ ክኸውን ኣለዎ።

ዘልኣለማዊ ዝኸሪ ገሰውኣትና

ዓወት ገሓፋሽ

ጣ/ኮም ከለገገ ከባቢኣገ